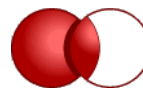

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723-550, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

UR: 021-01, 028-01/07

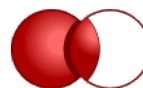
**IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
NA DAN 31.12.2006. GODINE**

FEDERALNI ZAVOD ZA ZAPOSŁJAVANJE

Sarajevo, maj 2007. godine

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723-550, Fax: 716 400, www. Saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

**MENADŽMENTU
FEDERALNOG ZAVODA ZA ZAPOŠLJAVANJE
SARAJEVO**

NEOVISNO MIŠLJENJE REVIZORA

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja Federalnog zavoda za zapošljavanje Sarajevo na dan 31.12.2006. godine, iskazanu na stranicama od 1-15. Za ove finansijske izvještaje odgovoran je menadžment Federalnog zavoda za zapošljavanje Sarajevo. Naša odgovornost svodi se na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili, na osnovu ovlaštenja, u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH («Sl. novine FBiH», br. 22/06) i sa INTOSAI međunarodnim revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije, tako da revizija pruži razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primijenjenih računovodstvenih načela i vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja. Vjerujemo da je provedena revizija pouzdan osnov za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja na dan 31.12.2006. godine, utvrdili smo slijedeće:
 - Upravni odbor Federalnog zavoda za zapošljavanje je donio Izmjene i dopune Finansijskog plana 27.02.2007. godine, poslije isteka fiskalne godine, što je suprotno zakonskoj proceduri. Navedenim Izmjenama i dopunama izvršena je preraspodjela rashoda i izdataka sa rashoda koje su manje ostvarene na pozicije koje su više ostvarene i time potvrdio već utrošena sredstva,
 - Zavod nije u potpunosti uspostavio kontrolu namjenskog trošenja sredstava za provođenje programa Aktivne politike zapošljavanja, za koje su utrošena sredstva u iznosu od 19,290.310 KM, u dijelu zapošljavanja nezaposlenih osoba na period utvrđen kriterijima, a koja se treba poduzimati od strane kantonalnih službi za zapošljavanje u skladu sa zaključenim ugovorima. Također nisu utvrđena pravila i procedure vršenja kontrole nad datim kreditima iz revolving linije, imajući u vidu da je po ovom osnovu plasirano sredstava u iznosu od 7,983.683 KM.
 - nerealno iskazivanja stanja stalnih sredstava iz razloga što su nematerijalna sredstva manje iskazana u iznosu za 1.369.959 KM, kao i računarska oprema za 21.577 KM, koja su ranijim godinama iskazane kao tekući rashodi,
 - na osnovu Odluke direktora Zavoda o visini osnovice za obračun plaća, iz decembra 2006. godine, izvršena je isplata razlike plaća retroaktivno za period januar-oktobar 2006. godine u bruto iznosu

od 97.290 KM. Za navedenu isplatu Zavod nije imao obezbjeđena sredstva u Finansijskom planu, a Statutom i Pravilnikom o radu nije dato ovlaštenje direktoru da donosi Odluku o visini osnovice za obračun plaće,

- bez zaključenog Ugovora o radu, a na osnovu naloga sadašnjeg direktora Zavoda vršena je isplata plaća i naknada troškova zaposlenom bivšem direktoru Federalnog zavoda za zapošljavanje nakon isteka privremenog mandata od 17.01. – 31.12.2006. godine,
 - u 2006. godini na osnovu odluka direktora Federalnog zavoda za zapošljavanje izvršene su isplate naknada (nagrada) zaposlenim u neto iznosu od 54.350 KM na ime vjerskih praznika, zimmice, novogodišnji pokloni penzionerima Zavoda i novogodišnji paketići, koje nisu uređene Pravilnikom o radu, niti je Zavod u momentu donošenja pojedinih odluka imao obezbjeđeno dovoljno sredstava u Finansijskim planom za ove namjene. Također, na osnovu odluke, koju je neovlašteno donio direktora Federalnog zavoda za zapošljavanje, a po zaključku Upravnog odbora Zavoda, isplaćena je jednokratna naknada predsjedniku i članovima Upravnog odbora u neto iznosu 6.245 KM, a za ovaj vid isplate ne postoji zakonski osnov,
 - nabavka kancelarijskog materijala, goriva, tekućeg odražavanja vozila, zgrada i opreme i usluge štampanja u ukupnom iznosu od 80.380 KM je vršena bez provedene procedure u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama,
4. **Po našem mišljenju, zbog navoda iz prethodne tačke finansijski izvještaji ne daju istinit i fer prikaz poslovanja tokom godine i stanja na dan 31.12.2006. godine Federalnog zavoda za zapošljavanje.**

**Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.**

**Generalni revizor
mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl.oec.**

IZVJEŠTAJ

o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja FEDERALNOG ZAVODA ZA ZAPOSŁJAVANJE SARAJEVO na dan 31.12.2006. godine

1 UVOD

Federalni zavod za zapošljavanje je osnovan Odlukom o početku rada Federalnog zavoda za zapošljavanje broj: V broj 109/2001, koju je donijela Vlade FBiH 03.05.2001. godine ("Sl.novine FBiH" br: 21/01), na osnovu Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba ("Sl.novine FBiH" br: 55/00, 41/01 i 22/05). Federalni zavod za zapošljavanje (u daljem tekstu: Zavod), osnovan je radi zadovoljavanja potreba u oblasti zapošljavanja i praćenja kretanja na tržištu rada u Federaciji BiH.

Zavod je javna ustanova, registrovana kod Kantonalnog suda u Sarajevu upisom u sudski registar pod brojem: UF/I-1207/01, od 16.08.2001. godine. Rad Zavoda je javan.

Poslovi i zadaci Zavoda se obavljaju u slijedećim službama:

- Služba za zapošljavanje
- Služba za evidencije, statistiku i informacioni sistem
- Služba za pravne poslove
- Služba za finansijsko-računovodstvene poslove
- Služba za opće poslove.

Prema Zakonu o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, Zavod se finansira iz doprinosa koje uplaćuju poslodavci i zaposleni u skladu sa zakonom, kamata i prihoda od uloga koje vrši Zavod i službe za zapošljavanje, prihoda od pokretne i nepokretne imovine koju Zavod i službe za zapošljavanje kupe ili steknu u skladu sa zakonom.

Sjedište Zavoda je u Sarajevu, u ulici Đoke Mazalića br. 3.

Na dan 31.12.2006. godine u Zavodu je bilo zaposleno 47 zaposlenika.

2 CILJ I OBIM REVIZIJE

Cilj ove revizije je da se:

- ocijeni usklađenost sa zakonskim propisima i internim aktima donesenim od strane organa upravljanja i rukovođenja Zavoda u provođenju postavljenih ciljeva u poslovanju, što se obezbjeđuje uređenjem ključnih poslovnih operacija u kojima prilikom njihovog izvođenja mogu nastati značajna odstupanja, izvještaji o tim operacijama, pouzdanost računovodstvenih evidencija kao i usaglašenost finansijskih transakcija sa propisima,
- ispituju metodom uzorka najznačajniji procesi koji su se odvijali u Zavodu i utvrdi da li su u skladu sa zakonskim propisima, što će po našem mišljenju obezbjeđiti da će naši nalazi biti sveobuhvatni i realni,
- kroz provedenu reviziju osigura neovisno mišljenje o izvršenju Finansijskog plana i finansijskim izvještajima, o korištenju resursa i upravljanja imovinom, što će doprinijeti transparentnom i kvalitetnom upravljanju javnim prihodima, troškovima i imovinom,
- daju preporuke za dalji rad, sa naglaskom na uspješnom obavljanju poslova iz Zakonom uređene djelatnosti Zavoda za zapošljavanje, uz jačanje sistema internih kontrola u svakom procesu rada.

3 OSVRT NA PRETHODNU REVIZIJU

Na bazi Izvještaja Ureda za reviziju o reviziji finansijskih izvještaja Federalnog zavoda za zapošljavanje za period od 01.01.2003. – 31.12.2005. godine, Zavod je sačinio Akcioni plan u cilju otklanjanja utvrđenih nepravilnosti u radu Zavoda, kojeg je usvojio Upravni odbor Zavoda u oktobru

2006. godine. U toku obavljanja revizije finansijskih izvještaja Zavoda za 2006. godinu, dostavljen je Izvještaj o realizaciji Akcionog plana. U Izvještaju se navodi stepen realizacije po određenim nalazima, kao i poduzimanje određenih koraka kako bi se otklonile nepravilnosti u budućem radu Zavoda.

U toku revizije smo utvrdili da nisu otklonjene slijedeće nepravilnosti:

- nisu poduzete aktivnosti, kao i zakonske radnje u cilju povrata datih kratkoročnih pozajmica iz ranijih godina u iznosu od 1.019.000 KM, koje su već u ranijim godinama dospjele na naplatu i povrat,
- nisu iskorištene sve zakonske mogućnosti na povratu sredstava u iznosu od 459.000 KM, nastalih iz osnova po Zavod štetno zaključenih ugovora o namjenskom depozitu od strane prethodnog direktora Zavoda, koja služe kao kolateral za odobrenje bankarskih kredita,
- nije izvršeno knjigovodstveno evidentiranje nematerijalnih sredstava na poziciju stalnih sredstava, koje je Zavod iskazao na poziciji tekućih rashoda, a vezanih za nabavku Jedinственog informacionog sistema u 2004. godini, u iznosu od 1,369.959 KM, što je uzrokovala manje iskazivanje stalnih sredstava za navedeni iznos,
- i dalje se nabavke roba i usluga vršene suprotno Zakonu o javnim nabavkama, osim u dijelu koji se odnosi na nabavku stalnih sredstava.

Istovremeno smo utvrdili da u 2006. godini Zavod nije davao kratkoročne pozajmice, niti su se zaključivani ugovori o nenamjenskom depozitu.

4 NALAZI I PREPORUKE

4.1. Menadžment i sistem internih kontrola

Imajući u vidu da je izvršenom revizijom finansijskih izvještaja Zavoda za period 01.01.2003.-31.12.2005. godine utvrđeno da menadžment Zavoda nije uspostavio funkcionalan i efikasan sistem internih kontrola, što je imalo za posljedicu nedosljednu primjenu zakonskih propisa u dijelu raspolaganja, korištenja i evidentiranja finansijskih sredstava, u toku revizije finansijskih izvještaja za 2006. godinu posebnu pažnju smo posvetili ovom segmentu, te se uvjerali da sistem internih kontrola još uvijek ne funkcioniра u cilju zaštite imovine i resursa, zbog čega su se desili određeni propusti. Tu prije svega mislimo da:

- Upravni odbor Zavoda je donio Finansijski plan i isti uputio resornom ministarstvu i Federalnom ministarstvu finansija, ali Zavod nije dobio povratnu informaciju niti dokaz da je isti razmatran na Parlamentu FBiH. U pogledu utvrđenih procedura i rokova, Izmjene i dopune Finansijskog plana donesene od strane Upravnog odbora Zavoda 27.02.2007. godine nisu donesene u skladu sa Zakonom o budžetu u FBiH,
- Pravilnikom o radu nije definisana visina osnovice za obračun plaće zaposlenih, niti je definisano ko donosi Odluku o visini osnovice, iako je Statutom regulisano da je donošenje općih akta u nadležnosti Upravnog odbora Zavoda,
- internim aktom o sistematizaciji radnih mjesta, sistemizovano je i popunjeno radno mjesto izvršnog direktora, iako ovo radno mjesto nije predviđeno Statutom Zavoda i Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba,
- nakon isticanja privremenog mandata prethodnom direktoru (u januaru 2006. godine) navedenoj osobi je nastavljeno sa obračunom i isplatom plaća i naknada zaposlenih do kraja 2006. godine, iako sa istom nije zaključen Ugovor o radu,
- u decembru 2006. godine izvršena je retroaktivna isplata razlike plaća za period januar-oktobar 2006. godine u bruto iznosu od 97.290 KM. Isplata je izvršena na osnovu Odluke o visini osnovice za obračun plaća, koju je donio direktor Zavoda, iako u momentu donošenja Odluke nisu bila planirana sredstva za navedenu isplatu u Finansijskom planu Zavoda,
- u 2006. godini izvršene su isplate naknada (nagrada) zaposlenim u neto iznosu od 54.350 KM na ime vjerskih praznika (600 KM po zaposlenom), zimmice (300 KM po zaposlenom), novogodišnji pokloni penzionerima Zavoda (200 KM po penzioneru) i novogodišnji paketići (100 KM po

- djetetu), koje nisu uređene Pravilnikom o radu, niti je Zavod u momentu donošenja pojedinih odluka imao obezbjeđena sredstva u navedenom iznosu Finansijskim planom,
- izvršena je isplata jednokratne naknade članovima Upravnog odbora u neto iznosu od 6.244,50 KM, na osnovu Odluke direktora Zavoda, a po zaključku Upravnog odbora, koja je u suprotnosti za Statuom Zavoda, jer direktor Zavoda nije ovlašten za donošenje navedene Odluke, niti ima zakonskog osnova za ovakav vid isplate članovima i predsjedniku Upravnog odbora,
 - nabavka kancelarijskog materijala, goriva, tekućeg odražavanja vozila, zgrada i opreme i usluge štampanja u ukupnom iznosu od 80.380 KM je vršena bez provedene procedure u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama,
 - utrošena sredstava za subvencioniranje kamata i troškova naknada u iznosu od 300.547 KM za realizaciju projekta kreditiranja u poljoprivrednoj djelatnosti nisu planirana Finansijskim planom Zavoda za 2006. godinu,
 - Zavod nije u potpunosti uspostavio kontrolu namjenskog trošenja sredstava za provođenje programa Aktivne politike zapošljavanja, niti poduzima zajedničke aktivnosti sa kantonalnim službama u cilju kontrole da li poslodavci poštuju odredbe ugovora u dijelu zapošljavanja nezaposlenih osoba na period utvrđen u kriterijima,
 - nije izvršeno knjigovodstveno evidentiranje nematerijalnih sredstava u iznosu od 1.369.959 KM, kao i računarske opreme u iznosu od 21.577 KM na poziciji stalnih sredstava, koja je u ranijem periodu bila evidentirana na poziciji tekućih rashoda, zbog čega su stalna sredstva podcijenjena u finansijskim izvještajima,
 - nisu utvrđena pravila i procedure vršenja kontrole nad datim kreditima iz revolving linije, imajući u vidu da je po ovom osnovu plasirano sredstava u iznosu od 7,983.683 KM.

Preporuka:

- **Menadžment treba da uspostavi takav sistem internih kontrola kojim će se osigurati nadzor nad imovinom i poslovnim knjigama, u cilju otklanjanja navedenih propusta kojim će se osigurati efikasno poslovanje, pouzdano finansijsko izvještavanje i usklađenost sa zakonskim propisima.**

4.2. Upravljanje i rukovođenje Federalnim zavodom

Organi upravljanja i rukovođenja Federalnim zavodom su regulisani Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba i Izmjenama i dopunama navedenog Zakona. Uvidom u dokumentaciji utvrđeno je da je u 2005. godini istekao mandat Nadzornom odboru Zavoda, a Vlada FBiH nije imenovala novi Nadzorni odbor, jer Izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju u zapošljavanju nije predviđena njegova funkcija kao organa kontrole u Zavodu. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih i Statutom Zavoda regulisano je formiranje Savjetodavne komisije, koja nije formirana.

Prema Statutu Federalnog zavoda Upravni odbor ima 11 članova i imenuje ga Vlada FBiH. Rješenjem Vlade FBiH broj 172/06 od 13.04.2006. godine imenovan je novi Upravni odbor. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da Vlada FBiH nije razriješila stari Upravni odbor iako je Statutom regulisano da Vlada FBiH imenuje i razrješava Upravni odbor. Također smo utvrdili da, iako je mandat starom Upravnom odboru istekao 31.07.2005. godine, Vlada FBiH je tek 17.11.2005. godine donijela rješenje o privremenom imenovanju istog Upravnog odbora na period od 60 dana. Iako je istekao i ovaj period, Vlada FBiH je imenovala Upravni odbor tek 13.04.2006. godine.

Poslovanjem Zavoda rukovodi direktor, koji je odgovoran za zakonitost rada Zavoda. Direktora Zavoda je imenovala Vlada FBiH, dana 13.04.2006. godine. Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da je prethodnom direktoru istekao četverogodišnji mandat, istovremeno kada i Upravnom odboru, 31.07.2005. godine. Vlada FBiH je dana 17.11.2005. godine donijela Rješenje o privremenom imenovanju istog direktora na period od 60 dana. Po isteku ovog perioda, direktor je podnio inicijativu Vladi FBiH i resornom ministarstvu, za rješavanje njegovog statusa kao i članova Upravnog odbora, jer raspisivanjem Javnog oglasa od 14.12.2005. godine za popunu upražnjenih mjesta nije izvršeno imenovanje novog direktora. Tim za reviziju je utvrdio da je Vlada FBiH imenovala novog direktora

iako prethodno nije razriješila privremenog direktora, što je suprotno zakonskoj proceduri i Statutu Zavoda.

Na traženje Tima za reviziju odgovorni u Zavodu su dostavili dokumentaciju koja je vezana za radno-pravni status prethodnog direktora. Iako je imenovan novi direktor do kraja 2006. godine nije riješen status prethodnog direktora, kojem je mandat trajao do 17.01.2006. godine.

Preporuka:

- **U saradnji sa resornim ministarstvom obezbjediti zakonsku proceduru imenovanja i razrješenja organa upravljanja i rukovođenja u Zavodu.**

4.3. Izrada i donošenje Finansijskog plana

Upravni odbor Zavoda je donio Odluku o usvajanju Finansijskog plana za 2006. godinu dana 29.12.2005. godine i isti je dostavljen resornom ministarstvu i Federalnom ministarstvu finansija dana 15.01.2006. godine, ali procedura donošenja Finansijskog plana Zavoda nije provedena u potpunosti u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, jer Zavodu nije dostavljena povratna informacija da je Finansijski plan Zavoda za 2006. godinu razmatran na sjednici Parlamenta FBiH i da je data saglasnost na isti. Finansijskim planom za 2006. godinu planirani su uravnoteženi prihodi i rashodi u iznosu od 44,452.500 KM.

Zavod je dva puta vršio Izmjene i dopune Finansijskog plana za 2006. godinu, prvi put u 20.09.2006. godine, a drugi put u 27.02.2007. godine. Nakon usvajanja Izmjena i dopuna od strane Upravnog odbora, iste su dostavljene resornom ministarstvu i Federalnom ministarstvu finansija.

Prvim Izmjenama i dopunama Finansijskog plana planirani su uravnoteženi prihodi i rashodi u iznosu od 57,028.096 KM i istim je predviđeno povećanje prihoda po osnovu doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti za 9%, kao i planirana upotreba akumuliranog viška prihoda nad rashodima u ukupnom iznosu od 20,096.322 KM, te rashoda i izdataka za 28% u odnosu na Finansijski plan za 2006. godinu i to na pozicijama plaća (za 17%) i naknada zaposlenim (za 25%), određenih pozicija izdataka za materijal i usluge, tekućih grantova koji se odnose na sredstva za program mjera za socijalno zbrinjavanja zaposlenika koji će u procesu privatizacije, stečaja, likvidacije i prestrukturiranja preduzeća ostati bez posla (45%), kapitalnih izdataka koji se odnose na povećane izdatke za nabavku opreme (100%) i izdataka za adaptaciju poslovnog prostora (20%).

Dana 27.02.2007. godine Upravni odbor Zavoda je donio Izmjene i dopune Finansijskog plana koje predstavljaju preraspodjelu rashoda i izdataka u Finansijskom planu u iznosu od 908.000 KM. Odluku o preraspodjeli je donio Upravni odbor Zavoda. Tako su povećana planirana sredstva za plaće (21%) i naknade zaposlenih (24%), izdaci za materijalne troškove Zavoda (55%) i rashodi za finansiranje Programa mjera Vlade FBiH za ublažavanje posljedica uvođenja PDV za 15%. Istovremeno su u potpunosti ukinuti planirani rashodi na poziciji izdvajanja za rješavanje stambenih uslova zaposlenih, za koje nije bilo zakonskog osnova za planiranje, smanjeni rashodi tekućih grantova-subvencije privatnim preduzećima i pojedincima (donacije) i smanjeni planirani izdaci za realizaciju Programa dugoročnih plasmana iz sredstava revolvinga za aktivnu politiku zapošljavanja.

Imajući u vidu da je Odluka o preraspodjeli donesena 27.02.2007. godine za 2006. godinu, smatramo da nije ispoštovan Zakon o budžetima u FBiH, kojim je regulisano u kojim rokovima i pod kojim uslovima se donose Izmjene i dopune Finansijskog plana. Ovakvim načinom donošenja Izmjena i dopuna Finansijskog plana, odnosno preraspodjele potvrđeni su već realizovani rashodi i izdaci, za koje nije bilo osnova u skladu sa Zakonom.

Preporuka:

- **Finansijski plan i Izmjene i dopune Finansijskog plana donositi u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.**

4.4. Izvršenje Finansijskog plana za 2006. godinu

Zavod je u 2006. godini ostvario ukupne prihode i primitke u iznosu od 41,059.735 KM, od čega se na ostvarene prihode odnosi 30,864.222 KM, a na primljene otplate datih kredita 10,195.513 KM.

Istovremeno je ostvareno rashoda i izdataka u iznosu od 31,981.273 KM, a ostvareni višak prihoda nad rashodima je iskazan u iznosu 9,078.462 KM.

Obzirom da su u finansijskom izvještaju «Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta» u koloni «Planirano» uneseni podaci iz Izmjena i dopuna Finansijskog plana od 27.02.2007. godine, nije iskazano prekoračenje po pojedinim stavkama rashoda i izdataka, koje je formalno pokriveno navedenim Izmjenama i dopunama.

4.5. Prihodi

Od ukupno ostvarenih prihoda u iznosu od 30,864.222 KM koji su odnosu na plan veći za 6% ili 1,632.448 KM, na prihode od doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti se odnosi 92,19% ili 28,454.735 KM, na neporezne prihode 3,49% ili 1,077.553 KM, dok se na tekuće potpore odnosi 4,32% ili 1,331.774 KM.

Prihodi po osnovu doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti su ostvareni u iznosu od 28.454.735 KM i u odnosu na plan više su ostvareni za 5,39%. Ovi prihodi predstavljaju osnovni izvor prihoda Zavoda, koji se obezbjeđuju uplatom pravnih i fizičkih lica u iznosu od 2,5% iz i na plaću, od čega 70% sredstava pripada kantonalnim službama za zapošljavanje, a 30% sredstava Federalnom zavodu, u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba.

U 2006. godini Zavod je ostvario **vlastite prihode** u iznosu od 1.077.553 KM i u odnosu na plan više su ostvareni za 19,73%. Vlastiti prihodi se ostvaruju pružanjem usluga stanovništvu kao što su: izdavanje radnih dozvola stranim državljanima i osobama bez državljanstva (142.368 KM), prihodi od kamata na deponovana sredstva kod poslovnih banaka (80.132 KM), kamata na oročena sredstva (112.348 KM), kamata na date kredite za podsticaj zapošljavanja (739.103 KM) i drugi neporezni prihodi-prihodi od pružanja usluga po raspisanim tenderima (3.602 KM).

Federalni zavod ostvaruje prihod po osnovu odobravanja radnih dozvola koje izdaju kantonalne službe za zapošljavanje, u visini od 100 KM koju je propisao Upravni odbor Zavoda Odlukom broj:01-07-1613/05 dana 19.04.2005. godine. Svrha uplate je naknada za odobravanje radnih dozvola stranim državljanima i osobama bez državljanstva.

Imajući u vidu da je Ured za reviziju u proteklom periodu obavljao reviziju finansijskih izvještaja u kantonalnim službama za zapošljavanje i ustanovio da je različito riješeno pitanje svrhe uplate za radnu dozvolu, jer je u pojedinim slučajevima riješeno na način da se radi o naknadi za izvršene administrativne troškove, a u drugim administrativne takse, kao i različiti iznosi koji se uplaćuju kantonalnim službama za zapošljavanje, smatramo da bi Zavod trebao predložiti kantonalnim službama za zapošljavanje ujednačavanje svrhe uplate i iznosa uplate za radnu dozvolu.

Zavod je u 2006. godini ostvario i prihode u iznosu od 1,331.774 KM koji predstavljaju **grant** Agencije za rad i zapošljavanje, u skladu sa Odlukom Vijeća ministara Bosne i Hercegovine o prijenosu zatečenih novčanih sredstava Zavoda za zapošljavanje BiH, koja je do uključenja u budžet institucija Bosne i Hercegovine koristila Agencija za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine. U skladu sa navedenom Odlukom Zavod je plasirao sredstva kantonalnim službama za zapošljavanje u cilju provođenja programa Aktivne politike zapošljavanja.

Preporuka:

- **Pokrenuti inicijativu uređenja pitanja radnih dozvola na državnom nivou, čime će se riješiti pitanje visine, svrhe i načina uplate izdavanja radnih dozvola.**

4.6. Rashodi i izdaci

Zavod je u 2006. godini ostvario rashoda i izdataka u iznosu od 31,981.273 KM i u odnosu na plan manje su ostvareni za 44%. Od navedenog iznosa na tekuće rashode se odnosi 23,248.095 KM, dok se iznos od 8,733.178 KM odnosi na kapitalne izdatke - nabavka stalnih sredstava i adaptacija poslovnog prostora Zavoda u iznosu od 749.495 KM i ostale isplate-finansiranje Programa dugoročnih plasmana iz sredstava revolvinga u iznosu od 7,983.683 KM.

Struktura rashoda i izdataka je slijedeća:

- bruto plaće i naknade 1.159.140 KM

- naknade troškova zaposlenih	267.336 KM
- doprinosi poslodavca	188.966 KM
- izdaci za materijal i usluge	1.145.287 KM
- kapitalni izdaci	749.495 KM
- pozajmljivanja	7.983.683 KM

Uvidom u finansijske izvještaje utvrdili smo da je na poziciji tekućih grantova ostvareno znatno manje rashoda u odnosu na plan i to za 53% ili 23,008.324 KM. Prema obrazloženju datom uz Izvještaj o izvršenju Finansijskog plana Zavoda za 2006. godinu razlog manjeg ostvarenja je nastao, zbog toga što u 2006. godini nije došlo do realizacije Programa mjera Vlade FBiH za socijalno zbrinjavanje zaposlenika koji će u procesu privatizacije, stečaja i likvidacije i prestruktuiranja preduzeća ostati bez posla, jer nisu stvorene zakonske pretpostavke niti su utvrđene procedure za njegovu primjenu, a Zavod je planirao sredstva za ovu namjenu u iznosu od 16,000.000 KM.

4.6.1. Plaće i naknade troškova zaposlenih u Federalnom zavodu

Pravilnikom o radu Zavoda definisani su koeficijenti, koji predstavljaju platne razrede. Osnovnu plaću čini koeficijent pomnožen sa osnovicom. Prosječna plaća zaposlenih u Zavodu za 2006. godinu je iznosila 1.305 KM. Odluku o utvrđivanju osnovice donio je direktor Zavoda 25.01.2006. godine. Pravilnikom o radu nije precizirano ko donosi Odluku o visini osnovice, niti u kojem iznosu, a Statutom Zavoda je definisano da Upravni odbor upravlja sredstvima Zavoda i odlučuje o njihovom korištenju, pa prema tome direktor Zavoda nije mogao donositi odluke o visini osnovice za obračun plaće. Dana 01.12.2006. godine direktor Zavoda je donio Odluku o utvrđivanju osnovice kojom je povećana prethodno utvrđena osnovica i istovremeno stavljena van snage Odluka od 25.01.2006. godine. U spomenutoj Odluci nije dato obrazloženje za donošenja iste. Na osnovu toga izvršena je retroaktivna isplata razlike plaća za 10 mjeseci za 2006. godinu u bruto iznosu od 97.290 KM, odnosno neto iznos plaće od 54.408 KM. Također ističemo da su Izmjene i dopune Finansijskog plana donesene 27.02.2007. godine, što je objašnjeno u dijelu »Donošenje i izvršenje Finansijskog plana«, što znači da u momentu donošenja Odluke o utvrđivanju nove osnovice, Zavod na poziciji Bruto plaća nije raspolagao sa dovoljnim sredstvima za ove namjene.

Pojedine Specifikacije uz isplatu plaće potpisane su od strane Šefa službe za finansijsko-računovodstvene poslove, koji nema ovlaštenje direktora za potpisivanje istih.

Uvidom u dokumentaciju vezano za obračun i isplatu plaća, utvrdili smo da je bivšem direktoru od januara do kraja 2006. godine nastavljen obračun i isplata plaće u visini plaće koja mu je bila utvrđena dok je obavljao funkciju direktora Zavoda. Također izvršena mu je i isplata naknada troškova zaposlenih: topli obrok, prijevoz i regres. Napominjemo da imenovani nema zaključen Ugovor o radu sa Zavodom, a samim tim ne postoji ni zakonsko uporište za isplatu plaća. Obračun i isplata plaća je vršena od maja 2006. godine, na osnovu naloga sadašnjeg direktora Zavoda.

Odlukom o sistematizaciji radnih mjesta Zavoda utvrđeno je radno mjesto izvršnog direktora, kojem se u opisu poslova navodi da obavlja poslove utvrđene Statutom. Ističemo da Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba i Statuom Zavoda nije predviđeno radno mjesto izvršnog direktora Zavoda. Pravilnikom o radu nije utvrđen koeficijent, odnosno platni razred za ovo radno mjesto.

Na osnovu odluka direktora Zavoda izvršene su slijedeće isplate: na ime vjerskih praznika s pripadajućim porezom iznos od 44.100 KM (600 KM po zaposlenom); na ime troškova obezbjeđenja zimmice iznos od 21.150 KM (300 KM po zaposlenom); na ime novogodišnjih poklona za šest penzionera Zavoda iznos od 1.800 KM (200 KM po penzioneru) i 800 KM za kupovinu novogodišnjih paketića za djecu uposlenih u Zavodu. Pravilnikom o radu nije uređena isplata gore spomenutih davanja zaposlenicima. Također skrećemo pažnju da su pojedine odluke donesene kada Zavod nije imao obezbjeđena sredstva Finansijskim planom na poziciji Naknada – potpora uposlenim, jer su Izmjene i dopune Finansijskog plana donesene 27.02.2007. godine, što znači nakon donošenja odluka o gore navedenim naknadama, odnosno nagradama zaposlenicima.

Odlukom direktora utvrđena je mjesečna naknada članovima Komisije za javne nabavke u iznosu od 300 KM predsjedniku komisije i 250 KM članovima komisije. Smatramo da se Odluka treba staviti

van snage, jer se isplata može vršiti samo za onaj period kada je komisija vršila poslove, a nakon podnošenja izvještaja o radu, jer u suprotnom članovima komisije će se isplaćivati naknada i kada nisu angažovani na poslovima vršenje nabavke.

Preporuke:

- **Sačiniti izmjene i dopune Pravilnika o radu, naročito u dijelu koji se odnosi na definisanje visine osnovice, kao i u dijelu naknada troškova zaposlenih,**
- **Preispitati zakonsku osnovanost obračuna i isplata plaća i naknada bivšem direktoru Zavoda, obzirom da imenovani nema zaključen Ugovor o radu sa Zavoda,**
- **Izvršiti usklađivanje internog akta o sistematizaciji radnih mjesta Zavoda sa Zakonom i Statutom Zavoda u dijelu sistematizovanog radnog mjesta izvršnog direktora,**
- **Trošenje sredstava vršiti do iznosa utvrđenim Finansijskim planom.**

4.6.2. Izdaci za materijal i usluge

U 2006. godini izvršena je nabavka kancelarijskog materijala u iznosu od 15.832 KM, goriva u iznosu od 8.717 KM, tekuće održavanje vozila u iznosu 22.756 KM, tekuće održavanje zgrada u iznosu od 7.189 KM i usluge štampanja 25.886 KM. Za sve spomenute nabavke Zavod nije izvršio nabavku u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Zavod je 20.11.2006. godine u Službenom glasniku BiH objavio obavještenje o javnoj nabavci usluga obavljanja revizije finansijskih izvještaja i drugih poslova iz nadležnosti Zavoda za period 01.01.2002. godine do 15.05.2006. godine, po Odluci Upravnog odbora Zavoda. Nakon obavljanja procedure javne nabavke usluga, Zavod je zaključio ugovor sa «Džaferović», društvo sa ograničenom odgovornošću za reviziju, računovodstvo i finansijski konsalting d.o.o. Sarajevo. Za izvršene poslove Zavod se obavezao da će platiti iznos od 205.000 KM plus PDV. Obzirom da je Zakonom o reviziji institucija u FBiH, Ured za reviziju institucija FBiH, u čijoj je nadležnosti vršenje revizije javnih fondova i u skladu s tim izvršio je reviziju finansijskih izvještaja za period od 01.01.-31.12.2002. godine, zatim za period 01.01.2003. – 31.12.2005. godine, a u toku je revizija finansijskih izvještaja za period 01.01.-31.12.2006. godine, zbog čega smatramo da Zavod treba preispitati opravdanost sklapanja ugovora i stvaranje obaveze po navedenom ugovoru.

Na ime troškova reprezentacije utrošeno je sredstava u iznosu od 24.296 KM. Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da je izvršena nabavka poslovne galanterije (kravate, marame, novčanici, itd.) i to: 05.01.2006. godine u iznosu od 2.903 KM, 14.02.2006. godine u iznosu od 1.112 KM, 26.12.2006. godine u iznosu od 3.301 KM. Za sve navedene nabavke nisu donesene odluke o nabavkama u kojim bi se naveo iznos nabavke, kao i za koje namjene se ista vrši. Također, utvrdili smo da se na računima konzumacije jela i pića ne navodi kojim povodom su nastali troškovi istih. Zavod ne posjeduje interni akt o reprezentaciji i poklonima u kojem bi se decidno navelo ko ima pravo na reprezentaciju, kao i način, svrhu i visinu nabavke poklona pojedincima.

Na poziciji Stručni časopisi i stručne knjige iskazani su izdaci u iznosu od 12.013 KM. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je izvršena nabavka 10 knjiga «Izabrana dijela Alije Izetbegovića» u iznosu od 4.100 KM. Nije prezentirana Odluka o nabavci. Ovi izdaci iskazani su na pogrešnoj poziciji. Također, na ovoj poziciji troškova pogrešno je iskazana nabavka 100 knjiga («Standardna klasifikacija zanimanja»), u iznosu od 3.978 KM, a ne na poziciji stalnih sredstava. Skrećemo pažnju da Zavod nema evidenciju stručne literature na poziciji stalnih sredstava-Biblioteka.

U okviru pozicije Izdaci za Autorske honorare i ugovori o djelu iskazani su izdaci u iznosu od 20.679 KM. Zavod je zaključio Ugovor o djelu za obavljanje konsultantskih usluga vezano za računovodstvo, finansije i druge ekonomske poslove na period od 12 mjeseci. Ugovorom je regulisano da će izvršilac usmeno davati objašnjenja direktoru ili osobi po pismenom ovlaštenju direktora. Ovo ovlaštenje nije preneseno na neku drugu osobu. Timu za reviziju nisu prezentirani izvještaji o izvršenim uslugama, niti o kojim se konkretno uslugama radilo na osnovu čega se vršila isplata mjesečne naknade u iznosu od 1.200 KM. Smatramo da je prilikom zaključivanja ugovora o dijelu neophodno definisati da se naknada za izvršene usluge isplaćuje samo u slučajevima kada se iste i izvrše, podnese izvještaj o izvršenim uslugama i isti ovjeri od strane nadležne osobe u Zavodu.

Zavod je zaključivao i ugovore o djelu sa fizičkim licem radi obavljanja poslova kafe kuharice na period od dva mjeseca, kao i za obavljanje poslova portira-telefoniste na mjesec dana iz razloga odsutnosti radnika koji vrše te poslove. Iako je ugovorima regulisano da će se izvršiti nadzor nad obavljenim poslovima, timu za reviziju nije prezentiran izvještaj da li je taj posao obavljen i da li je zadovoljio traženi kvalitet. Prema zakonskim propisima Ugovor o djelu se zaključuje u slučajevima kad je u pitanju rad za drugog, a ne u službi drugog, posao obavlja u korisnom, a ne u propisanom radnom vremenu, potom izvođač radova sam organizira posao, a ne po uputama drugog, te s toga smatramo da Zavod nije mogao zaključiti ugovore o djelu za vršenje ovih poslova.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je na poziciji naknada članovima Upravnom odbora iskazana jednokratna naknada članovima Upravnog odbora u neto iznosu od 6.244,50 KM. Isplata je izvršena na osnovu Odluke direktora Zavoda od 21.12.2006. godine, a po zaključku Upravnog odbora Zavoda. Odluka je neovlašteno donesena i nema zakonsko uporište. Također napominjemo da ova isplata naknada nema karakter redovne mjesečne naknade članovima Upravnog odbora Zavoda, te da porez na dodatna primanja koji obračunat i uplaćen u visini od 30%, nije u skladu sa zakonskim propisima.

Preporuke:

- **Nabavke roba i usluga vršiti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama,**
- **Donijeti interne akte: o reprezentaciji i poklonima,**
- **Evidentiranje rashoda i izdataka Zavoda vršiti na pozicijama utvrđenim u skladu sa Pravilnikom o računovodstvu budžeta u FBiH,**
- **Osigurati kontrolu troškova nastalih po osnovu zaključenih ugovora o djelu, odnosno kontrolu izvršenog posla.**
- **Preispitati osnovanost donošenja Odluke o isplati jednokratne naknade članovima i predsjedniku Upravnog odbora.**

4.6.3. Tekući grantovi

Zavod je u 2006. godini ostvario rashoda po osnovu tekućih grantova u iznosu od 20,487.365 KM i u odnosu na plan manje je ostvario za 53,45% ili 23,008.324 KM. Struktura ostvarenih tekućih grantova je slijedeća:

- izdaci za materijalno-socijalnu sigurnost nezaposlenih osoba	1,116.255 KM
- izdaci za provođenje aktivne politike zapošljavanja	19,290.310 KM
- subvencije privatnim preduzećima i pojedincima-donacije	80.800 KM

- Izdaci za materijalno-socijalnu sigurnost nezaposlenih osoba

Na ovoj poziciji su iskazana doznačena nedostajuća sredstva Službi za zapošljavanje Zapadno-hercegovačkog kantona Grude (233.000 KM) i Službi za zapošljavanje Posavskog kantona Orašje (55.000 KM), za obezbjeđenje materijalno-socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba. Doznaka je izvršena na osnovu podnesenih zahtjeva Federalnom zavodu, koji je doznačio sredstva po odobrenju Federalnog ministarstva za rad, socijalnu politiku, izbjeglice i raseljena lica, u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba.

U cilju provođenja Programa mjera Vlade FBiH za ublažavanje posljedica uvođenja poreza na dodatnu vrijednost (PDV), koji je utvrdila Vlada FBiH u decembru 2005. godine, Upravni odbor Zavoda je donio Odluku o finansiranju subvencija po osnovu uvođenja poreza na dodatnu vrijednost, prema kojoj će Zavod refundirati kantonalnim službama za zapošljavanje isplate dodatka od 10 KM mjesečno nezaposlenim osobama koje primaju novčanu pomoć a koje spadaju u ugrožene kategorije stanovništva pogođene mjerama uvođenja PDV-a. Putem kantonalnih službi Zavod je u 2006. godini plasirao sredstva za ovu namjenu u iznosu od 828.250 KM za prosječno 5.800 korisnika novčane naknade.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je Zavod planirao sredstva u iznosu od 16,000.000 KM za realizaciju Programa socijalnog zbrinjavanja zaposlenika koji će u procesu privatizacije, stečaja, likvidacije i restrukturiranja preduzeća ostati bez posla, za koji je odluku donijela Vlada FBiH

06.07.2006. godine. Aktivnosti donošenja Programa se vode još od 2004. godine, kada je Zavod otpočeo sa planiranjem i izdvajanjem sredstava za ove namjene, dok se ne stvore uslovi za njegovu realizaciju. Zavod u 2006. godini nije otpočeo sa njegovom realizacijom, iz razloga što Vlada FBiH nije utvrdila zakonske pretpostavke i procedure koje su bile preduslov za otpočinjanju navedenog Programa. Vlada FBiH je ponovo donijela Odluku o usvajanju Programa mjera, kao i Program mjera dana 24.01.2007. godini, te se očekuje da će realizacija Programa mjera uslijediti u 2007. godini. Ovim Programom je predviđeno finansiranje uplata doprinosa u cilju povezivanja staža osoba koje će ostati bez posla, isplata novčanih naknada osobama koje će ostati bez posla, kao i stvaranje uslova za njihovo ponovno zapošljavanje, u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba. Iz navedenih razloga došlo je do značajno manjeg ostvarivanja tekućih grantova u odnosu na plan. Zavod nije izvršio knjigovodstveno evidentiranje rezervisanja za ove namjene.

- Aktivna politika zapošljavanja

Za provođenje Aktivne politike zapošljavanja, Zavod je u 2006. godini planirao sredstava u iznosu od 25,784.690 KM, a ostvareno je 19,290.310 KM, što je u odnosu na plan manje za 25,19%.

Programom rada Zavoda za 2006.godinu predviđeno je finansiranje Programa tržišta rada koje će realizirati Zavod, kao i programa tržišta rada koje će realizirati kantonalne službe za zapošljavanje sredstvima Zavoda. U 2006. godini Zavod je realizirao Program zapošljavanja asistenata na visokoškolskim ustanovama i naučno istraživačkim institucijama u FBiH u iznosu od 643.200 KM koji je započeo u 2005. godini, program podsticanja zapošljavanja mladih sa VSS u iznosu od 35.500 KM, te program subvencioniranja kamata i finansiranje troškova naknada za provođenje kredita u oblasti poljoprivrede u iznosu od 300.547 KM. Prema Izvještaju o radu Zavoda do kraja 2006. godine zaposlen je 101 asistent na univerzitetima i naučno-istraživačkim institucijama u FBiH, za kojeg je obezbjeđena bruto mjesečna plaća u iznosu od 800 KM u periodu od 12 mjeseci i jednokratni iznos od 2.000 KM za stručno usavršavanje kandidata. Prema Programu zapošljavanja asistenata planirano je zapošljavanje 200 asistenata u periodu 2005.-2007. godina. Odlukom Upravnog odbora Zavoda od 20.10.2006. godine produžen je period finansiranja asistenata sa 12 na 36 mjeseci iz razloga što je prema informaciji o realizaciji programa zapošljavanja asistenata navedeno da se izborom u asistenta od nastavno-naučnog vijeća fakulteta određena osoba prima u radni odnos najmanje na tri godine.

Istovremeno Zavod je realizovao programe Aktivne politike zapošljavanja plasiranjem sredstava kantonalnim službama za zapošljavanje u iznosu od 18,311.062 KM. U 2006. godini plasirana su sredstva kantonalnim službama za zapošljavanje za realizaciju slijedećih programa u čijem finansiranju učestvuju i kantonalne službe za zapošljavanje:

- sufinansiranje programa tržišta rada kantonalnih službi za zapošljavanje po prvom i drugom pozivu u iznosu od	14,611.032 KM
- sufinansiranje programa zapošljavanja invalidnih osoba	1,190.000 KM
- sufinansiranje projektne aktivnosti u okviru SESP-a	1,100.180 KM
- sufinansiranje projektne aktivnosti –PIU SESER	30.271 KM
- finansiranje programa tržišta rada iz sredstava po Odluci o prijenosu zatečenih sredstava Zavoda za zapošljavanje BiH	1,331.774 KM
- subvencioniranje zapošljavanja stručnog kadra (pripravnika) iz oblasti profesionalne orijentacije i informacionog sistema, organizovanje Berze rada i anketiranje tržišta rada u iznosu od	47.805 KM

Uvidom u dokumentaciju navedenih programa konstatovali smo slijedeće:

- sredstva za subvencioniranje kamata i troškova naknada u iznosu od 300.547 KM za realizaciju Programa kreditiranja u poljoprivrednoj djelatnosti nisu planirana u Finansijskom planu Zavoda, iako je Ugovorom sa UPI bankom o uplati sredstava za subvencioniranje kamata utvrđena dinamika uplate sredstava za period od 2005. – 2011. godine,
- Programom rada Zavoda za 2006. godinu predviđeno je realiziranje Programa stipendiranja 50 učenika i studenata u iznosu od 150.000 KM i programa poslodavac godine kojim su predviđene tri nagrade u ukupnoj vrijednosti od 75.000 KM poslodavcima koji su najviše zaposlili osoba sa evidencije nezaposlenih osoba u tekućoj godini. Iako u 2006. godini nije

došlo do realizacije navedenih programa, smatramo da Zavod nije mogao ni planirati sredstva za navedene programe, jer se sve navedene osobe iz ova dva programa prema Zakonu o posredovanju u zapošljavanju, ne smatraju nezaposlenim osobama.

- u izvještaju Komisije o realizaciji Programa tržišta rada konstatovano je da programi započinju u jednoj, a završavaju u drugoj kalendarskoj godini, zbog čega je Komisija predložila da se blagovremeno utvrdi iznos sredstava i donese odluka na kraju godine za narednu godinu kako bi se aktivnosti mogle otpočeti odmah na početku godine i završiti do kraja godine, posebno kada se ima u vidu da se sredstva za realizaciju programa obezbjeđuju Finansijskim planom za određenu kalendarsku godinu.
- iz sredstava solidarnosti Zavoda je planirano finansiranje programa prekvalifikacije i dokvalifikacije, zapošljavanje određenih ciljnih skupina i ostalih programa kantonalnih utvrđenih za 2006. godinu u iznosu od 18,000.000 KM. U 2006. godini Zavod je plasirao sredstva kantonalnim službama za zapošljavanje u iznosu od 14,611.032 KM, od čega 9,176.375 KM po prvom pozivu, a 5,434.659 KM po drugom pozivu. Prvi poziv kantonalne službe su provele u martu 2006. godine kojim su, prema Izvještaju o radu Zavoda za 2006. godinu, službe za zapošljavanje kandidirale 40 programa za zapošljavanje i radno angažovanje 2.854 nezaposlenih osoba. Prema Izvještaju o radu Zavoda za 2006. godinu ostvareno je radno angažovanje i zapošljavanje 4.198 osoba. Drugim pozivom iz oktobra 2006. godine službe za zapošljavanje su kandidovale 33 programa za zapošljavanje i radno angažovanje 3.965 nezaposlenih osoba. Do 31.12.2006. godine, po drugom pozivu su zaposlene 454 osobe, jer je realizacija programa nastavljena i u 2007. godini.
- u razgovoru sa predsjednikom Komisije za ocjenu prijava i programa tržišta rada, konstatovano je da Zavod ne poduzima zajedničke aktivnosti sa kantonalnim službama za zapošljavanje u cilju provođenja monitoringa realizacije programa u smislu provjere i kontrole da li poslodavci poštuju odredbe ugovora, te da li zapošljavaju nezaposlene osobe na period utvrđen u kriterijima. Za dodjelu bespovratnih sredstava, Komisija je u svom izvještaju predložila da se poslodavcima koji su ubrzo po prijemu otpustili radnike primljene po prvom pozivu, ne odobri dobivanje sredstava po drugom pozivu jer ne poštuju zaključene ugovore,
- uvidom u zapisnike sa sjednica Upravnog odbora ustanovili smo da Upravni odbor Zavoda nije kontinuirano bio informisan da li se poduzimaju aktivnosti i na koji način Zavod provodi kontrolu trošenja sredstava namijenjenih za zapošljavanje te da li su pozitivni efekti u smislu porasta broja zaposlenih na području FBiH.

Preporuke:

- **Planirati sredstva za one troškove, za koje je izvjesno da će nastati u periodu za koji se sačinjava Finansijski plan u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH,**
- **Planirati sredstva samo za one programe čija je realizacija u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba,**
- **Obzbediti efikasnu i kontinuiranu kontrolu namjenskog trošenja sredstava za provođenja programa Aktivne politike zapošljavanja, posebno u dijelu ispunjavanja obaveza poslodavaca da zapošljavanju nezaposlene osobe ili obezbjediti povrat sredstva u skladu sa zaključenim ugovorima,**
- **Vršiti redovno izvještavanje Upravnog odbora o poduzetim aktivnostima na realizaciji programa zapošljavanja sa prijedlozima mjera u cilju povećanja broja zaposlenih na području FBiH.**

- Tekući grant neprofitnim organizacijama i pojedincima-donacije

Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da je Zavod izvršio uplatu sredstava u iznosu od 80.800 KM, koja su bila planirana u iznosu od 81.000 KM, kao donaciju neprofitnim organizacijama i

pojedincima, za koje je Upravni odbor donio odluke na osnovu podnesenih zahtjeva. Na osnovu odluke Upravnog odbora donirana su sredstva u iznosu od 50.000 KM žrtvama katastrofalnog zemljotresa u Pakistanu.

Preporuka:

- **Obezbjediti trošenje sredstava za one namjene koje su propisane Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba.**

4.7. Stalna sredstva

Sadašnja vrijednost stalnih sredstava iskazana u finansijskim izvještajima na dan 31.12.2006. godine iznosi 3.050.627 KM.

Zavod je donio Odluku 12.12.2006. godine o vršenju redovnog popisa stalnih sredstava: materijalnih i nematerijalnih, novčanih sredstava, materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara. Zbirni izvještaj o redovnom godišnjem popisu sa stanjem na dan 31.12.2006. godine je sačinjen 05.02.2007. godine, a Odluku o usvajanju istog Upravni odbor Zavoda je donio 27.02.2007. godine. Centralna popisna komisija je u zbirnom izvještaju konstatovala da su određena sredstva neupotrebljiva i predložila ih za rashod, kao i navela sredstva koja je popisna komisija konstatovala da su manjak. Nije donesena odluka o njihovom rashodovanju, odnosno fizičkom uništenju, doniranju i sl., na osnovu koje bi se navedena sredstva evidentirala na poziciji sredstava van upotrebe, a po zapisniku o radnjama koje su poduzete vezane za sredstva izvršila i knjigovodstveno isknjižavanje. Usklađivanje knjigovodstvenog stanja sredstava i stanja sredstava po popisu je bilo potrebno izvršiti na dan 31.12.2006. godine. Na ovo posebno skrećemo pažnju iz razloga što je ovo postala loša praksa Zavoda, jer je i knjigovodstveno usklađivanje sredstava po popisu na dan 31.12.2005. godine izvršeno u septembru 2006. godine.

Na osnovu izvještaja Centralne popisne komisije utvrdili smo da su popisne komisije utvrdile manjak za koji su predložile rashodovanje, bez utvrđivanja odgovornosti za njegov nastanak. Također popisne komisije su konstatovale višak sredstava. U pogledu utvrđenih viškova utvrditi njihovo porijeklo, izvršiti procjenu i knjigovodstveno evidentirati.

Uvidom u dokumentaciju vezanu za popis utvrdili smo da nije izvršen popis sitnog inventara. Zavod ne posjeduje pomoćnu evidenciju sitnog inventara, niti je knjigovodstveno evidentiranje sitnog inventara izvršeno na način propisan Pravilnikom o računovodstvu budžeta u FBiH. Također knjigovodstvene promjene na pozicijama sredstava u pripremi i sredstava van upotrebe nisu prikazane na propisan način.

U Izvještaju o reviziji finansijskih izvještaja za period od 01.01.2003. -31.12.2005. godine, pored niza nepravilnosti vezanih za nabavku Jedinственог informacionog sistema, konstatovano je da se nabavka nematerijalnih sredstava nije evidentirala u skladu sa Računovodstvenim standardima. Izvršili smo uvid da li su propusti kod evidentiranja nematerijalnih sredstava otklonjeni i način na koji su evidentirani u knjigovodstvu stalnih sredstava i ustanovili slijedeće:

- Za nabavku softvera za Jedinствен informationi sistem ugovorena vrijednost po osnovnom ugovoru i aneksima ugovora zaključenih sa «WITNET»-om i «ZIRA»-om je iznosila 2.045.684 KM i po osnovu ugovora za licence 245.165 KM. Uvidom u knjigovodstvenu dokumentaciju utvrdili smo da je ukupno plaćeno po ovom osnovu iznos od 2.311.148 KM, što znači da je više plaćeno za 20.299 KM, nego što je ugovorena vrijednost po ugovorima i aneksima. Ukupni izdaci za nabavku softvera i licenci vezanih za uspostavu Jedinствен informationog sistema u toku 2004. godine u iznosu od 1.369.959 KM iskazani su na izdacima za kompjuterske usluge. Zavod nije izvršio knjigovodstveno evidentiranje softvera i licenci na poziciju stalnih sredstava, a samim tim nerealno je prikazano stanje stalnih sredstava za ovaj iznos. Izdaci po ovom osnovu nastali u 2005. godini u iznosu od 730.460 KM i u 2006. godini u iznosu od 170.728 KM evidentirani su u knjigovodstvu stalnih sredstava kao jedno stalno sredstvo u iznosu od 901.188 KM. Potrebno je izvršiti cjelokupno evidentiranje materijalnih prava razvrstanih po količini i vrstama softvera i licenci i takve ih evidentirati u knjigovodstvu stalnih sredstava. Jedan dio izdataka se odnosi na edukaciju u iznosu od 40.001 KM. Za dio materijalnih prava koja su data na korištenje kantonalnim službama za zapošljavanje nije preneseno pravo

vlasništva, već je vlasništvo zadržao Zavod. Nije sačinjen zapisnik o prijenosu prava korištenja ovih nematerijalnih sredstava, niti je prezentirana evidencija o tome gdje se trenutno nalaze.

- Po osnovu ugovora o isporuci računarske opreme ugovorena je nabavka računarske opreme u iznosu od 1.004.413 KM. Odlukom Upravnog odbora računarska oprema u vrijednosti od 812.993 KM data je kantonalnim službama za zapošljavanje. Preostali dio računarske opreme evidentiran je u knjigovodstvu stalnih sredstva, međutim uvidom u knjigovodstvenu evidenciju utvrdili smo da se jedan dio opreme evidentirao na poziciji sitnog inventara, iako se radi o sastavnim dijelovima opreme (swich, modem, patch panel). Prema izjavi odgovorne osobe ukupan iznos od 21.577 KM evidentiran je na troškove, odnosno na sitan inventar. Na ovo posebno skrećemo pažnju iz razloga što Zavod ne posjeduje pomoćnu evidenciju sitnog inventara i iz razloga što je ovu vrijednost opreme potrebno knjigovodstveno evidentirati na poziciju stalnih sredstava i u knjigovodstvu stalnih sredstava pojedinačno uvećati vrijednost sredstvima kojima pripada.

Zajednička karakteristika nabavke Jedinstvenog informacionog sistema i računarske opreme je što sam proces traje dugo, a sredstva, kako materijalna tako i nematerijalna su knjigovodstveno stavljena u upotrebu, bez zapisnika, a sam proces implementacije cjelokupnog sistema još nije okončan.

Preporuke:

- **Popis sredstava vršiti na način propisan Pravilnikom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o računovodstvu Zavoda, te vršiti usaglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem u propisanom roku,**
- **Izvršiti knjigovodstveno evidentiranje nematerijalnih i materijalnih sredstava vezanih za Jedinstveni informacioni sistem i uspostaviti internu kontrolu koja će omogućiti da se ne dešavaju propusti prilikom knjigovodstvene evidencije nabavke stalnih sredstava,**
- **Uspostaviti pomoćnu evidenciju sitnog inventara.**

4.8. Dugoročni plasmani

Na poziciji dugoročnih plasmana na dan 31.12.2006. godine iskazan je iznos od 47.492.187 KM. Revizorskom timu nije prezentiran izvještaj o naplati kredita iz ranijih godina na dan 31.12.2006. godine, a u Izvještaju o izvršenju Finansijskog plana Zavoda za period 01.01.-31.12.2006. godine je navedeno da je planirana otplata kredita u iznosu od 52,563.659 KM, od čega je oplaćeno 29.510.588 KM, odnosno 56%.

U 2006.godini za dugoročne plasmana planirano je 9.601.955 KM, a plasirano je sredstava u iznosu od 7.983.683 KM.

Upravni odbor Zavoda je 13.06.2005. godine donio Odluku o usvajanju Programa dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanja iz sredstava revolvinga. Zavod je po osnovu Programa zaključio 24.08.2005. godine sa Investicijskom bankom FBiH Ugovor o formiranju namjenskog depozita, kojim je regulisano da će se sva novčana sredstva Zavoda kod banaka (IB FBiH, ABS banka, UPI banka, i LT Gospodarska banka) usmjeravati na račun Zavoda kod IB FBiH. Investicijska banka FBiH se obavezala da će poduzeti, samostalno ili putem banaka komisionara, sve aktivnosti, podrazumijevajući metode prinudne naplate, restrukturiranja i reprogramiranja kredita, odnosno svih pravnih radnji koje su u skladu sa politikama i procedurama upravljanja rizičnim plasmanima. Ovim ugovorom je definisano da će Investicijska banka FBiH i Zavod potpisati ugovor o preuzimanju Programa dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanja iz sredstava revolvinga. Zavod i IB banka FBiH su 16.11.2005. godine objavile Oglas o uslovima i kriterijima korištenja sredstava revolving kreditne linije za podsticanje zapošljavanja.

Zavod je 24.08.2006. godine zaključio Aneks 2. osnovnog Ugovora o komisionim poslovima zaključenog 18.01.2002. godine sa IB bankom FBiH. Upravni odbor Zavoda je usvojio Uslove i postupak odobravanja reprograma kredita za podsticaj zapošljavanja, koji su u oktobru 2006. godine potpisani su od strane Zavoda i IB FBiH. Upravni odbor je donio Odluku o izmjeni strukture kreditiranja iz sredstava revolving linije za podsticaj zapošljavanja. Dana 20.10.2006. godine Upravni odbor je usvojio Program dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanja iz sredstava revolving

(inovatorni tekst). Najznačajnije izmjene odnose se na izdvajanje iznosa od 4.000.000 KM na podračun namjenskog depozita kod IB FBiH, koji će banka plasirati nezaposlenim demobilisanim borcima i razvojačenim braniteljima, zatim u dijelu uslova kredita, odnosno iznosa po vrstama djelatnosti, grace perioda, kamatne stope.

Revizorski tim konstatovao je da se u Programu dugoročnih plasmana od 13.06.2005. godine i 20.10.2006. godine navodi da će monitoring kojim će se utvrditi namjensko trošenje sredstava vršiti Zavod i IB FBiH. Obzirom da je Zavod svoju zakonsku obavezu provođenja podsticaja zapošljavanja prenio na IB FBiH, a kako nema ni svog predstavnika u kreditnom odboru banke, bilo je neophodno uspostaviti takav sistem kontrole datih kredita iz revolving linije koji će davati detaljan uvid u ispunjavanje osnovne obaveze korisnika kredita – zapošljavanja nezaposlenih lica i na osnovu toga poduzimati sve pravne radnje regulisane ugovorima. Ovo naročito ističemo jer smatramo da sam povrat kredita ne znači i ispunjavanje obaveza zapošljavanja lica sa evidencije.

Na osnovu Pregleda korisnika kredita sačinjen od strane IB FBiH na dan 31.12.2006. godine ukupno ugovoreni iznos kredita u 2006. godini iznosi 8.580.000 KM, a plasirani iznos 8.179.683 KM. Sredstva izdvojena na podračun namjenskog depozita kod IB FBiH u iznosu od 4.000.000 KM za demobilisane borce i razvojačene branitelje nisu plasirana u 2006. godini.

Vezano za program zapošljavanja u poljoprivredi između Federalnog zavoda za zapošljavanje, Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Federalnog ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica i UPI banke zaključen je ugovor 21.10.2004. godine, kojim se deponenti obavezuju da kod Banke deponuju sredstva. Zavod je deponovao sredstva u ranijim godinama u ukupnom iznosu od 4.520.000 KM. Vlada FBiH je donijela Odluku o osnivanju Komisije za implementaciju programa podsticajnih mjera za zapošljavanje u poljoprivredi. Uposlenik Zavoda je član komisije. Timu za reviziju je prezentiran izvještaj Komisije o realizaciji programa. Napominjemo da Upravni odbor Zavoda nije razmatrao navedeni izvještaj.

Vlada FBiH je 18.05.2006. godine donijela Odluku o programu utroška dodatnih sredstava za realizaciju Programa podsticajnih mjera za zapošljavanje u poljoprivredi. Ukupna dodatna sredstava raspoređuje se tako da 96% ukupnih sredstava odnosi se na troškove aktivnosti Programa, a 3,5% za troškove upravljanja, nadzora i realizacije. Nosilac ovih aktivnosti je Federalno ministarstvo za raseljenih osoba i izbjeglih lica.

U toku 2006. godine za ovaj program nisu plasirana dodatna sredstva.

Preporuka:

- **Utvrđiti pravila i procedure vršenja kontrole nad datim kreditima iz revolving linije, odnosno način na koji će Zavod i kantonalne službe za zapošljavanje vršiti kontrolu ispunjavanja ugovorenih obaveza i o tome redovno izvještavati Upravni odbor Zavoda.**

4.9. Gotovina, kratkoročna potraživanja i razgraničenja

4.9.1. Gotovina

Na dan 31.12.2006. godine u finansijskom izvještaju su iskazana novčana sredstva u iznosu od 26,774.630 KM.

Uvidom u blagajnu konstatovali smo da izvjestan broj putnih naloga koji su dostavljeni za obračun troškova službenog puta nije potpisan od strane nalogodavca - direktora, te da određeni broj naloga nisu potpisani od strane primaoca sredstava, kao i naloga naplate koji nisu potpisani od strane blagajnika. Određen broj nota računa, na osnovu kojih je izvršena isplata gotovine iz blagajne nije ovjeren od strane nalogodavca, a neki računi za gotovinska plaćanja glase na iznose veće od 100 KM, iako je Pravilnikom o finansijskom poslovanju Zavoda propisano da gotovina iz blagajne služi za sitna plaćanja do iznosa od 100 KM. U pojedinim slučajevima iz blagajne se vrše nabavke stalnih sredstava, za koje nisu donesene odluke o nabavci. Također smo konstatovali da se ne vrši svakodnevno evidentiranje gotovinskih transakcija u Blagajničkom izvještaju u skladu sa Pravilnikom o finansijskom poslovanju Zavoda.

Preporuka:

- **Blagajničko poslovanje vršiti u skladu sa Pravilnikom o blagajničkom poslovanju Zavoda.**

4.9.2. Kratkoročna potraživanja

Na dan 31.12.2006. godine iskazana su sporna potraživanja u iznosu od 591.723 KM, koja su Odlukom Vijeća ministara od 16.02.2006. godine o prijenosu zatečenih novčanih sredstava Zavoda za zapošljavanje BiH prenesena na Zavod. Do uključivanja u Budžet institucija BiH zatečena novčana sredstva je koristila Agencija za rad i zapošljavanje BiH. Navedeni iznos se odnosi na potraživanja od pravnih osoba po kreditnim plasmanima za programe zapošljavanja i potraživanja Zavoda za zapošljavanje BiH u likvidacionoj masi BH banke.

Na poziciji depoziti – oročena sredstava kod banaka, iskazan je iznos od 2.500.000 KM. U 2007. godini sredstva su razročena i prenesena na račun transakcijski račun Zavoda kod Raiffeisen banke.

Na poziciji kratkoročnih plasmana iskazan je iznos od 459.000 KM, a odnosi se sredstva koja nisu vraćena po osnovu ugovora o namjenskom depozitu, koja služe kao kolateral za odobrenje bankarskih kredita iz ranijih godina. Iznos od 1.019.000 KM odnosi se na kratkoročna potraživanja po osnovu datih pozajmica iz ranijih godina. Zavod je dostavljao obavijesti korisnicima zajma, iako su rokovi za povrat bili u 2003. godini, nisu poduzete zakonske aktivnosti na povratu sredstava.

Preporuka:

- **Poduzeti sve raspoložive zakonske mjere na povratu kratkoročnih pozajmica, kao i kratkoročnih plasmana.**

5. IT revizija

Projekt izgradnje “Jedinstvenog informacionog sistema “ EPIS (vođenje evidencija o nezaposlenim licima, posredovanje i statističke evidencije) je pokrenut 2004. godine, sa ciljem uvezivanja kantonalnih službi, biroa sa Zavodom. Sistem bi trebao omogućiti raspoloživost svih relevantnih podataka o nezaposlenim licima na području FBiH. Projekt je obuhvatio izradu softverskog rješenja, nabavku hardvera i sistemskog softvera, instalacije komunikacija i uvezivanje u računarsku mrežu.

Po provedenom postupku nabavke i izboru najpovoljnijeg dobavljača, urađen je plan implementacije projekta (dokument «opis posla») i određen je rok za završetak od 6 mjeseci.

Iako su ugovoreni rokovi značajno prekoračeni, obaveza plaćanja Zavoda je izmirena, projekt ipak nije implementiran u cijelosti.

Do kašnjenja implementacije projekta došlo je iz više razloga, kao što su neizvršenje ugovorenih obaveza, promjene u zakonskoj regulativi, teškoće prilikom konverzije podataka iz starih aplikativnih rješenja zbog nekompatibilnosti podataka, a prouzrokovani su i od strane izvođača i Zavoda i kantonalnih službi za zapošljavanje. Najznačajniji razlog je odustajanje od dorade softverskog rješenja koje je inicijalno ponuđeno u projektu i razvoj novog u drugom razvojnom softverskom alatu, čime je narušena disciplina projekta i uticala na dužinu trajanja projekta. Također, nije obezbjeđeno adekvatno učešće krajnjih korisnika u specificiranju funkcionalnih zahtjeva – obrađeni su podaci iz projekta LMIS.

U toku revizije došli smo do informacije da je Projekt implementiran u šest od deset kantonalnih službi za zapošljavanje i da je daljnja implementacija zaustavljena od strane Zavoda, zbog brojnih grešaka u radu sistema koje su se pojavile u radu kantonalni službi za zapošljavanje.

Preporuka:

- **Intenzivirati aktivnosti svih učesnika u Projektu «Jedinstvenog informacionog sistemom» da se u što kraćem roku izvrši implementacija, jer bi dalje odlaganje značilo rizik da sistem ne profunkcioniše sa svim funkcionalnostima ili bude zastario prije nego je i implementiran, što bi predstavljao značajan gubitak potrošenih javnih sredstava.**

5 ZAKLJUČAK

Provedenom revizijom finansijskih izvještaja Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2006. godinu utvrdili smo da je neophodno da Upravni odbor Zavoda i menadžment u narednom periodu poduzmu aktivnosti na donošenju pravila i procedura kojima će se utvrditi način kontrole trošenja sredstava za provođenje Aktivne politike zapošljavanja, kako u dijelu dugoročnih plasmana, koji se odnose na

kredite iz ranijeg perioda, kao i kredite iz revolving linije, tako i u plasiranju bespovratnih sredstava za utvrđene programe zapošljavanja. Na ovaj način bi se trebao obezbjediti kontinuirani monitoring kod poslodavaca, u smislu da li poslodavci ispunjavaju sve preuzete obaveze iz ugovora sa naglaskom na zapošljavanju osoba za koje je dobio sredstva po programu aktivne politike zapošljavanja, jer je evidentno da u svim kantonima broj nezaposlenih osoba raste, a angažuju se značajna sredstva na posredovanju u zapošljavanju.

I pored toga što Zavod u 2006. godini nije davao kratkoročne pozajmice i potpisivao ugovore o namjenskom depozitu, koja služe kao kolateral za odobrenje bankarskih kredita, potrebno je uložiti dodatne napore na povratu datih sredstava, a tu prije svega mislimo na zakonske mjere povrata datih sredstava..

Isto tako potrebno je da Zavod više pažnje posveti uspostavi sistema internih kontrola u dijelu donošenja Izmjena i dopuna Finansijskog plana u skladu sa zakonskim propisima, donošenje odluka od strane menadžmenta u skladu sa Statutom, nabavku roba i usluga u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, evidentiranja poslovnih transakcija u skladu sa zakonskim propisima iz oblasti računovodstva.

I u ovom izvještaju o obavljenoj reviziji menadžmentu Zavoda se daju preporuke, po kojima bi trebao postupiti, a radi otklanjanja uočenih propusta i jačanja funkcionisanja sistema internih kontrola, a sve u cilju transparentnog i pravilnog trošenja javnih sredstava i zakonitosti u radu Zavoda.

KOMENTAR

U ostavljenom roku, menadžment Federalnog zavoda za zapošljavanje se očitovao na nacrt Izvještaja o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2006. godinu, dopisom broj 06-14-1000/07 od 03.05.2007. godine. U prilogu očitovanja dostavljena su dokumenta, kao dokaz za određene nalaze u Izvještaju. Tim za reviziju je razmotrio dostavljenu dokumentaciju, te izvršio korekciju teksta u dijelu nalaza za koje su dati opravdani dokazi.

Nakon izvršene korekcije teksta, koja nije imala uticaja na mišljenje revizora, navedeni tekst predstavlja konačan tekst Izvještaja o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2006. godinu.

Viši revizor
Anica Pudar, dipl.oec.

Tim za reviziju
Dunja Logo, dipl.oec.
Azra Delić, dipl.oec.